

ועד הפעולה הנכונ, החליטו על המשכת שביבת התשלומים. על ועד פעולה חדש, ש' נבחר בו במקום לפי בחירה אישית (לא כקודמו שהיה מורכב לפי מפתח מפלגתי), הוטל להמשיך במאבק. הקו היסודי שנקבע: נסיון ליצירת חזית משותפת עם האוניברסיטה הקבוצנית, ללחוץ על ממשלת ישראל לי' הכנס בעול חינוך בניה. אולם הנהלת האוניברסיטה, שמוכנה היתה

המקום היה צר, וכנראה חשבו המארגנים שאין טעם להעביר את הגופה במסע כדי להחזירה לאותו מקום, בנן בית הנשיא. אולם בואת הפכו את היום הסמלי הגדול לטכס קטן סגור, בלתי עממי, הקטינו את דמותו של האדם שגם היום עוד יש לו הרבה מה לומר למדינה זו וליושביה, האיש שבישר את תורת היצירה האפורה, ששנא את צחצוח החברות והמליצות.

לא רק בעברית אלא גם באנגלית. דממה אפפה את השטח הקטן מסביב לי' קבר, בו הצטרפו חמש מאות מוזמנים, אנשי ציבור, דיפלומטים וכמרים. הקול החזק בי' יותר היה קולם של שני הדגלים שעל גג הבית, דגל המדינה ודגל הנשיא, שכמעט טיר' טרוו כחופים ברוח העזה. קול שני היה רישורש מצלמות הקולנוע, שהזכירו כי משך דקות אלה נשואות עיני

הוא הציב אל המרפסת המזרחית הגדולה אשר בה אהב הנשיא המנוח לשבת ולצפות אל הרי יהודה. מכאן אפשר לראות את יור' שלים מבעד לעצי היות שבגן, הסביר. בי' קומה השניה נראתה מרפסת מעוגלת, שבלטה מחוץ למיבנה הארמון. מאחוריה היה חדרו של הנשיא; כאן נפח את נשמתו.

הוא ביקש שיבנו לו שם חלונות לכל הכתונים על מנת שיוכל להביט החוצה מכל מקום בחדר, כשבריאיותו הרשתה לו היה נותן לצפורים אוכל מבעד לאחד החלונות; התקינו לו אצטבה מיוחדת לשם כך. ספר עובד אחר, כאילו לעצמו. הוא סיפר על כרם עצי היות שנטעו לרגלי המרפסת המזרחית לכבוד יום הולדתו השבעים של הנשיא. במקום זה, לפי בקשתו, ייקבר.

כאשר הפילו החיילים העוסקים בחפירת הקבר שנים לפני היות עמד לצדם נגן האר' מון וגד בראשו: "זה כבר לא חושב. היום נגדע עץ כל כך גדול עד שכל העצים האלה קטנים לעומתו."

רק העם נשאר. בשעות הערב המוקדמות התקרב טדי קולק אל הקצין האחראי לחיילים במקום. "אנשיך רועשים מדי", אמר לו בהצביעו על החורשה הסמוכה שהוקצתה לחניית החיילים. "מכאן לא שומעים אותם כל כך. אבל מחדר הגברת למעלה נשמע ה' רעש כל הזמן. אנא, השתק אותם. הגברת שבורה. היא זקוקה למנוחה."

בשעה 8.00 כבר לא היה איש מבני המש' פחה על המרפסת. רק נקישת הצעדים המת' מרת נשמעה כרחש גלים בגן השקט. אלפי אורחים שבאו מכל קצאי הארץ ברכבות מיוחדות ובמכוניות עברו בשקט. אפילו ה' צלמים כבר עזבו את המקום. רק העם הפשוט נשאר שם, חולק את הכבוד האחרון למי שהיה הנשיא הראשון של המדינה העברית.

שגש החביאה פניה

הדת היהודית קובעת כי רגלי הנפטר תהינה לצד ירושלים. למען יוכל המת לר' אות בעיניו את עיר הקודש. חיים וייצמן, ש' מימיו לא חיבב ביותר סכסכים דתיים, קבע את הליק בצואתו: כי יונח בקבר כשרגליו אל חלון חדרו, בכיוון ההפוך בדיוק. מארג' ני הטכס, במבוכתם, מצאו פשרה: הקבר נחפר כך שהרגליים פונות צפונה.

לרגלי הקבר עמדו עתה חיילי משמר ה' כבוד, רגלים, צנחנים, ימאים ושוטרים, מי' דגלים את נשקם לכבוד הנשיא המת ששנא את המיליטריזם כל ימי חייו. לראשו עמדו בני משפחתו, אשר בגודלה התגאה תמיד. היה בה סג'אלוף במדי חיל-האוויר וצעיר בתלבושת המרושלת האופיינית לחברי מש' קים, חבוש כובע שמבל. אולם רוב בני ה' משפחה לא עשו רושם ישראלי ביותר, הבן, תושב אנגליה, קרא את הקדיש באותיות אנגליות. וגם האלמנה, שעמדה זקופה וגאה, כל צעדיה עבה מסתיר את דמעותיה, הניחה על הקבר זר שנשא את כתובתו, "לבעלי".

בו חסרה רשת המגן בצד אחד, כדי לאפשר לנשיא להאכיל את הצפרים.

ההצבעה באסיפת הסטודנטים בירושלים פעולה! פעולה!

אולי להתוכב עם בי. גי. על כוס תה, בדבר תמיכה יותר גדולה, לא נראתה להוטה ליצור חזית כזאת: צצע ועד הפעולה החרש. רובו אנשי השמאל הקיצוני, שהביאו את גישושי השלום, היה יותר מדי אדום.

המשק

יה' חושך?

מי שצלצל לסלפון 426 בחיפה השבוע, עדיין קיבל תשובה, אך השלט ברחוב אלנבי 12 המעיד עלי' משכני משרדי פיליפס ישראל בעי'ם סולק מן המקום, סמל את הברוגו הסופי בין החברה ההולנדית (בעלת השם העולמי) לבין שלטונות ישראל, סמל גם, אולי, את החושך העתידי להשתרר בארץ.

כפתוח חברת הרדיו והמגורות את מסעלה בנתניה, באפריל אשתקד, היו תכניות רבות בידיה שהיו מביאות טובה גם לחברה עצמה, גם למדינה. מיד עם התחלת העבודה במפעל, נפתרה בעית המחסור בנורות חשמל, נחסכו הדיויים הרווישים לייבואן של הנורות מחוץ לארץ. החברה שעסקה, בשלב הראשון בתע' שית נורות לשוק המקומי בלבד, מלאה את התחייבותה, סיפקה את מלוא צרכי הארץ.

צרותיהם של בעלי המפעל, אשר הביאו אתם את כל מכונותיהם, החלו ברגע שפנו לאוצר, דרשו הקצבת מטבע זר להבאת חמרי גלם חדשים, הבקשה נתקלה בסחבת.

כאשר נקרא מנהל המפעל היהודי, ואן שקלקן, גבה הקומה וצהב השער, להולנד להתיעצות, לא נבהל איש בארץ. האמינו ש' הנסים שעמדו למדינת ישראל עד כה, יעמדו לה גם להבא; מנהלי המפעל ההולנדיים יס' כימו להביא את חומרי הגלם מחוץ לארץ על חשבונם. כשחזר האיש מהולנד, הוברר שאנשי החברה, אינם מוכנים להמשיך במשחק הסחבת, המפעל יפורק (השמועה אומרת ש' יועבר לקנדה). לאנשי בית החרושוח שנשאלו על הדבר, נתנה הוראה לסתום את הפה. מלאוה בקפדנות.

להבא תצטרך מדינת ישראל להביא את נורותיה מחוץ לארץ, לשלם עבורן את מלוא המחיר, או שתשתמש בפתרון, הנראה יותר אפשר במציאות הנוכחית: תביאן מגרמניה במסגרת השילומים.

עיתונות

נשיקה בשעת פרידה

גרשום שוקן, בעליו ועורכו של עתון רב ההשפעה ביותר במדינה, הארץ (תפוצה 23.000) היה שרוי במבוכה. עמוס קינן, בעל המדור עוזי ושות' נתפס על ידי המשטרה ברחוב רמח'ל שניות ספורות לפני שפצצת' זמן התפוצצה בדירתו של שר התחבורה לשעבר און צבי פנקס. בעתון מכובד כמו הארץ אין מקום לאנשים שטופלים עליהם האשמות כמו השלכת פצצות. מצד שני, אילו היה שוקן יוצא נגד קינן

כשמ תבן דורו של חיים וייצמן, יוצר המדינה הציכסולובוקית, תומס גאריג מסריק, הושמה גופתו על קרון רכבת עטוף פרחים והועברה לכל אורך המדינה, למען יראהו וייפרד ממנו גם אחרון אורחי המדינה.

חיים וייצמן, אחרון הנציגים הגדולים של העמים הקטנים, נקבר כמעט בחשאי.

חנוך

שביתה מול שביתה

שלושת אלפי הסטודנטים של האוניברסיטה העברית התבשרו בשורה שהסעירה את רוחותיהם: זכותם להמנות עם המועמדים לצמרת הרחננית של מחר, תעלה מעתה 120 ל"י לשנה (במקום 40-80 לפי המקצועות השונים, כפי שהיה נהוג עד עתה). הנהלת האוניברסיטה העברית, החיה בעיקר מנדבות חוץ-לארציות, נאחזה בקש של העלאת שכר הלימוד, להצילה מגרעונה של למעלה ממליון לירות. הסטודנטים, שאינם סבורים שהם הם החייבים להוציא את המוסר מהבוכ הפיננסי, שבתו עזו לפני שהלמודים היו צריכים להת' חיל, הודיעו שלא ישלמו עד אשר תשמענה דרישותיהם.

הדרישות: שכר הלימוד הישן, מטבח סטור דנטיים וזל, שיכון לחבריהם המשלמים הון חודשי ומסכריי חדרים ירושלמיים. האוני' בריטיה ענתה לשביתת התשלומים בהשבתת לימודים.

מנגינה אחרת. יום אחר טקס פתיחת הלימודים — שלא נחקים — מלאו הסטודנ' טים את אולם קולנוע אוריון הירושלמי, לדון על אמצעי לחימתם בשכר החדש, שלפי טעני' הם ינעל בפני חברים כחוסרי הורים עשיר' רים את דלתות אולמי ההרצאות. חוץ מירוקי השנה הראשונה, שישבו מתחמים, ציפו רובם לפסקת השביתה ולפתיחת שערי האוניבר' סיטה, אפילו במחיר החדש. שכבר הכירוהו עם הרשמם, התאכזבו כולם. ועד הפעולה, ש' נבחר להנהלת המשא ומתן עם האוניברסיטה, הודיע מעל הבמה, כי הוא ממליץ על הפסקת השביתה. נימוקיו: (א) הבטחה מפי ועדת התרבות של ההנסת לעיין בתביעותיהם של הסטודנטים לשיכון ומנהל, (ב) חשבון של רמאות עצמית, כי יחסכו את סכום העלאת השכר, במס ההכנסה.

אולם המתוכחים שעלו אחריהם על במת הקולנוע, השמיצו מנגינה אחרת. העלאת שכר הלימוד היא כסיפה בים הגרעון האוניברסי' טאי, מגיעה לכלל 3% מתקציבה. ההבטחות שניתנו לוועד הפעולה, שמהר להכנע, חיבו, אפילו לפי דבריהם הם, רק באופן מוסרי. סטודנט העובד חצי יום — אם בכלל ימצא עבודה — לא יוכל לחיות; סטודנט העובד יום שלם, יסיים את לימודיו לעת זקנה. הידים שהורמו עם גמר הויכוח סלקו את

* לטינית: שולחן. השם האקדמי למטבח של סטודנטים.

